

DUBRAVKA LABUS*, KSENIJA VUJČIĆ**

Aktivnosti na sustavu e-obrazovanja Policijske akademije u uvjetima pandemije covid-19

Današnje visokotehnološko doba ubrzano mijenja brojne segmente života, pa tako i obrazovni sustav, koji u procese poučavanja sve više uključuje moderne tehnologije. Sustav e-učenja model je edukacije koji prati te promjene i odgovara na zahtjeve novih generacija predavača i studenata/polaznika. Model omogućuje izvođenje dijela ili cjelokupne nastave uz primjenu tehnologija e-učenja, osiguravajući aktivno online učenje s pomoću videomaterijala i online vježbi, odnosno kvizova/testova. Među prednosti takvih sustava učenja ubrajaju se mogućnost da student/polaznik sam odabere mjesto, vrijeme i tempo kojim će svladavati gradivo, činjenica da interaktivan način učenja čini učenje zabavnim i pamćenje lakšim, mogućnost da student/polaznik trenutačno dobije povratnu informaciju o usvojenosti gradiva jer rezultate kvizova/testova sustav šalje automatski, kao i funkcija koja je izuzetno važna novim naraštajima – mogućnost razmjene ideja, iskustava i znanja putem foruma na sustavu.

Sustav e-učenja na Policijskoj akademiji jedna je od mjera koju je Ministarstvo unutarnjih poslova započelo u okviru implementacije strategije reforme sustava upravljanja ljudskim potencijalima izrađene kroz Twinning projekt unutar programa PHARE 2005 „Jačanje upravljanja ljudskim resursima, sustava obrazovanja i obuke Ministarstva unutarnjih poslova i Policijske akademije (od 2009. do 2011. godine).

Osnivanjem Službe za razvoj policijskog obrazovanja i nakladničko-knjižničnu djelatnost, e-učenje je postalo jedan od ciljeva i načina unaprjeđenja obrazovanja i stalnog profesionalnog razvoja policijskih službenika. Značajnije pokretanje ovoga projekta bilježi se potpisivanjem Sporazuma o suradnji Policijske akademije s Centrom za potporu e-učenju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 2014. godine. Kao rezultat te suradnje, 2015. godine na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu za potrebe Policijske akademije otvoreno je sučelje <https://delta.ffzg.unizg.hr> u sklopu kojeg je pokrenuta testna faza te provjera načina rada e-obrazovanja i prikupljanja informacija o korisnosti sustava za potrebe Mini-

---

* Dubravka Labus, Služba za razvoj policijskog obrazovanja i nakladničko-knjižničnu djelatnost.

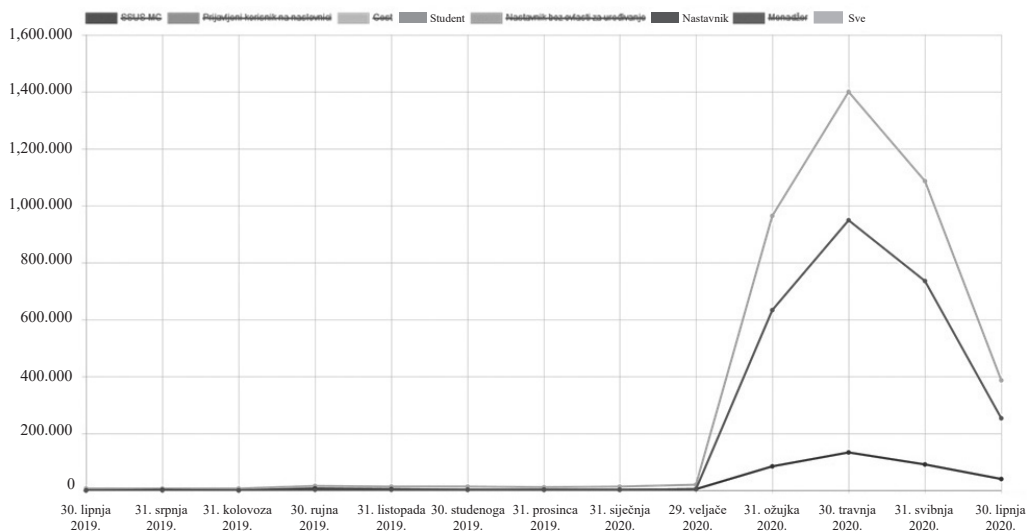
** Ksenija Vujčić, Služba za razvoj policijskog obrazovanja i nakladničko-knjižničnu djelatnost.

starstva unutarnjih poslova, odnosno obrazovnog sustava na Policijskoj akademiji. Otvoreni su probni kolegiji, educiran je dio policijskih službenika Policijske akademije, a značajan iskorak tada je napravljen na kolegiju Kriminalističke tehnike na Visokoj policijskoj školi, gdje su i sami studenti, krajnji korisnici, podržali ovaj oblik edukacije te potvrdili njegovu praktičnost, važnost i potrebu.

Kada je u veljači 2017. godine Policijska akademija postala partnerska akademija Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex), otvorila se mogućnost financiranja određenih elemenata sustava e-obrazovanja sredstvima Frontexa. Kao rezultat te suradnje i u sklopu provedbe projekta Sustav za upravljanje ljudskim potencijalima u Ministarstvu unutarnjih poslova, 2018. godine na Policijskoj akademiji uspostavljena je informatički opremljena e-učionica za potrebe polaznika tečajeva, seminara i obuka, a posebice onih usmjerenih na online edukacije koje se provode u organizaciji Policijske akademije. Također, potkraj 2018. godine Policijska akademija dobila je i vlastito, samostalno sučelje <https://e-obrazovanje.fkz.hr>, koje se temelji na sustavu otvorenoga koda Moodle, jednom od najkorištenijih sustava za e-učenje.

Na Policijskoj su akademiji time stvoreni preduvjeti za održavanje *online* obuka na svim razinama policijskog obrazovanja – temeljnom i visokoškolskom, kao i u sklopu stručnih usavršavanja odnosno specijalizacije. Osim toga, sustav je poslužio i za *online* testiranje za radna mjesta policijskih službenika, uz tehničku i administrativnu podršku Službe za razvoj policijskog obrazovanja i nakladničko-knjižničnu djelatnost, a stvoreni su i preduvjeti za uvođenje sustava e-dnevnika u Policijskoj školi „Josip Jović“, odnosno razredne knjige u elektroničkome obliku.

Do krize uzrokovane pandemijom covid-19 sustav e-obrazovanja na Policijskoj akademiji služio je kao potpora obrazovnom sustavu. U novonastaloj situaciji, međutim, cjelokupni je obrazovni proces prema preporukama Ministarstva znanosti i obrazovanja prebačen na platformu e-obrazovanja i od sredine ožujka odvijao se u potpunosti *online*, što je dovelo do višestrukog povećanja prometa na stranici. (Za usporedbu, broj aktivnosti korisnika sustava u lipnju 2019. iznosio je 6759, dok je u lipnju 2020. iznosio 385.956, što čini efektivni rast od 5710 %.) No to povećanje nije znatnije utjecalo na funkcioniranje sustava e-obrazovanja. Nastava se za polaznike programa prekvalifikacije za zanimanje policajac, kao i ona na Visokoj policijskoj školi, odvijala redovito.

Statistika o aktivnostima na sustavu, e-obrazovanje Policijske akademije

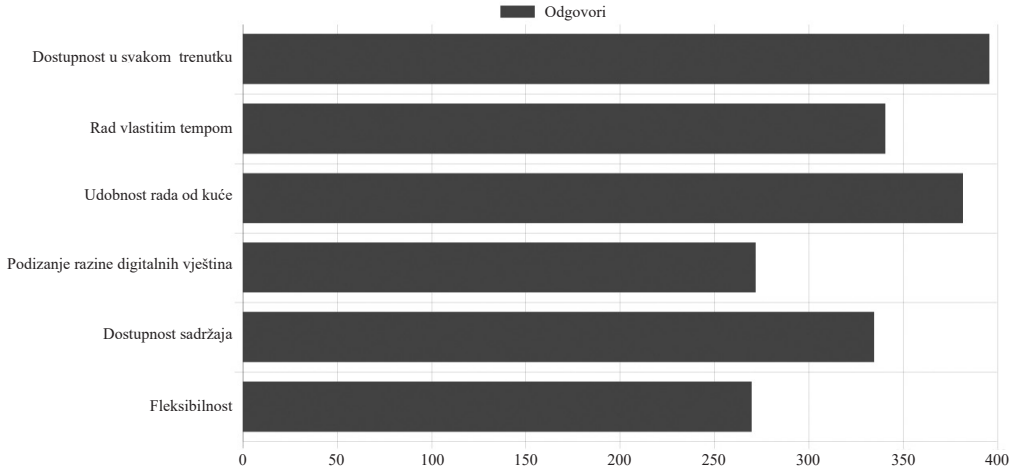
Da je takav način obrazovanja uspješno zaživio na Policijskoj akademiji, pokazuju i rezultati ankete provedene početkom lipnja u sklopu hrvatsko-rumunjskog projekta¹ na temu poboljšanja motivacije u obrazovanju odraslih. Služba za razvoj policijskog obrazovanja i nakladničko-knjižničnu djelatnost istraživala je zadovoljstvo i motiviranost polaznika Policijske škole „Josip Jović“ vezano za učenje putem sustava e-obrazovanja. Istraživanje je bilo anonimno i provedeno je anketnim upitnikom na uzorku od 430 ispitanika. Upitnik se sastojao od 16 pitanja na koje su sudionici odgovarali s pomoću skale slaganja Likertova tipa od 5 stupnjeva (gdje stupnjevi označavaju 1 – uopće se ne slažem, 5 – u potpunosti se slažem) te 2 pitanja s višestrukim izborom.

Od svih sudionika, 84,64 % navodi da su se na Policijskoj akademiji prvi put susreli sa sustavom za učenje na daljinu, njih 30,69 % navodi kako su prema e-obrazovanju imali početni otpor, dok 79,95 % sudionika izjavljuje kako su bili zainteresirani za rad preko sustava e-obrazovanja. U pogledu kvalitete sustava e-obrazovanja, 81,38 % sudionika ocjenjuje postojeći sustav e-obrazovanja kvalitetnim, 82,31 % navodi kako su zadovoljni korisničkom podrškom, 85,81 % ocjenjuje iskustvo korištenja sustava pozitivnim, a 66,27 % sudionika smatra da sustav e-obrazovanja ima više prednosti nego nedostataka – iako 68,51% sudionika izjavljuje da bi uvijek dali prednost tradicionalnom obliku poučavanja u odnosu na e-obrazovanje. Nadalje, 84,87 % sudionika smatra da je kontinuirani angažman nastavnika ključan za uspješno učenje na sustavu e-obrazovanja, a 89,29 % njih smatra da su izgled i organizacija sučelja iznimno bitni za lakše korištenje sustava. Da im je e-obrazovanje pomoglo u ukupnom procesu školovanja smatra 70,46 % sudionika, dok 66,03 % navodi kako planira koristiti sustav e-obrazovanja i u svojem profesionalnom radu, a 76,73 % sudionika smatra da će korištenje online obrazovanja biti nezaobilazno u budućnosti. Kao najveće su prednosti

¹ *Enhancing Student Learning Motivation and Ownership in Border and Coast Guard Education and Training as part of the European Border and Coast Guard Organisational Culture*, projekt pod pokroviteljstvom Frontexa, koordinatori Catalina Harabagiu-Dimitrescu i Aleksandar Čubrilo.

uporabe sustava e-obrazovanja sudionici redom navodili: dostupnost u svakome trenutku (92,09 %), udobnost rada od kuće (88,83 %), rad vlastitim tempom (79,30 %), dostupnost sadržaja (77,90 %), podizanje razine digitalnih vještina (63,25 %) te fleksibilnost (62,79 %).

(O2A) Prednosti korištenja sustava e-obrazovanja

	Odgovori
Dostupnost u svakom trenutku	396 (92.09%)
Rad vlastitim tempom	341 (79.30%)
Udobnost rada od kuće	382 (88.84%)
Podizanje razine digitalnih vještina	272 (63.26%)
Dostupnost sadržaja	335 (77.91%)
Fleksibilnost	270 (62.79%)

Iz analize rezultata ankete

Pritom treba naglasiti da, ukupno gledajući, sudionici ankete smatraju kako imaju visoku razinu informatičke pismenosti: 86,50 % sudionika izjavljuje da se dobro koriste Office paketom (Word, Excell, PowerPoint), 90,46 % smatra da se dobro koristi računalom, a 95,11 % navodi da redovito koriste internet. Od društvenih mreža, sudionici navode da najviše koriste WhatsApp (96,97 %), Instagram (79,06 %) i Facebook (71,16 %); dok tek 1,39 % sudionika ne rabi društvene mreže.

Zadovoljstvo korisničkim iskustvom na sustavu e-obrazovanja – osim polaznika Policijske škole „Josip Jovičić“ – izrazili su i polaznici triju petodnevnih *online* seminara za predavače – instruktore, koje su u suradnji provele Služba za stručno usavršavanje i specijalizaciju i Služba za razvoj policijskog obrazovanja i nakladničko-knjižničnu djelatnost. Kako bi se obuke nastavile i u uvjetima ograničenja nametnutih pandemijom covid-19, za polaznike spomenutih seminara pripremljen je kolegij na sustavu e-obrazovanja Policijske akademije – gdje su imali mogućnost pristupiti radnim materijalima i provjeriti znanje rješavajući kvizove; dok su predavanja održana na daljinu, putem aplikacije *Skype for Business*. U sklopu redovitih evaluacija, koje se uobičajeno provode na kraju obuke, polaznicima je postavljeno i nekoliko pitanja vezanih za provedbu online seminara, na koja su u prvome seminaru odgovorili dajući najviše ocjene i povoljno se izrazivši o organizaciji i provedbi seminara, kao i korisničkoj

podrški. Slično su se izjasnili i polaznici drugih dvaju seminara: na drugome seminaru 63 % njih u potpunosti je zadovoljno, a 25 % polaznika zadovoljno je organizacijom i provedbom seminara, dok je 88 % u potpunosti zadovoljno korisničkom podrškom; na trećem seminaru 70 % polaznika u potpunosti je zadovoljno organizacijom i provedbom seminara, dok su korisničkom podrškom u potpunosti zadovoljni svi polaznici seminara.

Snimka: Služba za razvoj policijskog obrazovanja i nakladničko-knjižničnu djelatnost

Iskustvo rada na sustavu e-obrazovanja i mnogim je nastavnicima potvrdilo prednosti navedena sustava i mogućnosti njegove implementacije u redovnu nastavu i u uobičajenim okolnostima, te se s velikom sigurnošću može zaključiti kako će online alati postati nezaobilazan dio obrazovanja na Policijskoj akademiji. Izgledno je da će barem u jednome dijelu procesa stjecanja znanja e-učenje postati standard, a u čije će temelje zasigurno biti ugrađeni i rezultati koje je u vrijeme nedaća u prvoj polovici ove godine postigla Služba za razvoj policijskog obrazovanja i nakladničko-knjižničnu djelatnost na čelu s tadašnjom voditeljicom Mirjanom Abramović – uz svesrdnu pomoć voditeljice Policijske škole „Josip Jović“ mr. sc. Renate Odeljan, voditelja Službe za stručno usavršavanje i specijalizaciju Ilije Jakića te dekana Visoke policijske škole dr. sc. Krunoslava Borovca.

Ovo dragocjeno iskustvo poslužit će kao orijentir i iskustveni temelj u budućnosti – s namjerom kako bi se razvili modeli novoga pristupa policijskom obrazovanju koji će na najbolji mogući način iskoristiti očite prednosti i brojne mogućnosti koje pruža proces stjecanja znanja kroz e-učenje. No u uvođenju tih promjena treba biti pažljiv kako bi se na pravilan način iskoristile prednosti učenja na daljinu u korelaciji s pretežitom praktičnom modularnom nastavom, koja je i nadalje *conditio sine qua non* uspješnog osposobljavanja za samostalno obavljanje poziva policajca.

Engl.: Activities at the E-learning Platform of the Police Academy During COVID-19 Pandemics